

Christer Edvardsson
Chef företagsenheten
Telefon 08 – 508 289 77
christer.edvardsson@stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

ANSÖKAN FRÅN STOCKHOLMS HAMN AB OM DISPENS FRÅN FÖRBUD MOT DUMPNING AV AVFALL (SNÖ)

Remiss från Naturvårdsverket, dnr NV-2506-10 Rm

Förslag till beslut

- 1 Tillstyrka Stockholm Hamn AB:s ansökan om dispens från förbudet mot dumpning av avfall från vinterväghållning, dock längst till den 1 maj 2013.

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Naturvårdsverket har, senast 2008, givit Stockholms Hamn AB (Hamnen) dispens från förbudet att dumpa avfall i Lilla Värtan och Saltsjön/Strömmen. Dispensen omfattade dumpning av snö från vinterväghållning inom hamnområdena till en mängd av 100 000 m³ och löpte ut 1 maj 2010. Hamnen ansöker nu om dispens från dumpningsförbudet för de kommande sex vintrarna och uppger att man fortlöpande sökt alternativ till dumpning men inte funnit någon lösning som är miljömässigt motiverad och samtidigt praktiskt tillämpbar idag. Ansökan avser rätt att få tippa maximalt 100 000 m³ i aktuella sjötippor, dvs. Lilla Värtan och Stadsgården. Tiplatserna är samma som används av staden för dumpning.

Bakgrund

Hamnen har i flera omgångar sökt och fått dispens från förbudet mot dumpning av avfall för att kunna bortforsla snö från hamnområdena. Snön måste, under vintrar med riklig nederbörd, forslas bort för att säkerställa hamnanläggningarnas funktion.

På Naturvårdsverkets hemsida finns följande information kring klassning av snö som avfall:

Snö från gator och torg innehåller normalt föroreningar, till exempel salter och bly, från trafiken. På samma sätt som förorenat vatten normalt ses som avfall omfattas alltså även förorenad snö av avfallsdefinitionen. När man ska dumpa snö har man dessutom en "kvittblivningsavsikt", det betyder att man har för avsikt att göra sig av med snön.

Av ovanstående följer att man måste söka dispens från dumpningsförbudet i miljöbalkens kapitel 15 § 31 om man vill dumpa snön i vatten.

Under de gångna åren har en rad utredningar gjorts i syfte att hitta alternativ till sjödumpning och undersökningar av dumpningens effekter på vattenmiljön har också genomförts i enlighet med villkoren för beviljade dispenser. I Naturvårdsverkets senaste dispensbeslut krävs att Hamnen ska fortsätta utreda alternativ för dumpningen och vilka konsekvenser de olika alternativen har på människors hälsa och miljön.

I den ansökan, bilaga 1, som Hamnen nu lämnat in diskuteras svårigheterna med representativ analys av snö och dess påverkan på recipienten. Avsaknad av gemensamma bedömningsgrunder för källor som har liknande karaktär och påverkar samma recipient saknas vilket gör det svårt att jämföra påverkan från snö med t.ex. effekter av dagvattenutsläpp. Sammanfattningsvis anger man ändå att *"Vid jämförelse med andra liknande källor framgår att dumpning av snö (i dess helhet) utgör en mycket liten belastning i jämförelse med renat avloppsvatten och dagvatten från stadens olika delar. Att snön dumpas under en biologiskt sett mindre känslig period gör att dess belastning bör bedömas som mindre allvarlig."*

När det kommer till alternativa sätt för omhändertagande av snö diskuteras tre alternativ:

1. Fortsatt dumpning av snö + landbaserad deponering av snö från områden med störst risk för spill av föroreningar.
2. Fortsatt dumpning av snö + landbaserad deponering av snö från områden med störst risk för spill av föroreningar, samt anpassning av yta för deponering (asfaltering, uppsamling av smältvatten, avskiljning av olja och partiklar, avledning till dagvattensystem om möjligt).
3. Snösmältning med hjälp av spillvärme från processvatten eller vatten från djupområden i recipienten såsom provas i Oslo, se bilaga 2.

För alternativ 1 krävs kompletterande utredningar av vilka områden som innefattar hantering av miljöfarliga ämnen. Översiktligt bedöms områden med risk för oljespill som mest aktuella, dvs. framförallt områden runt Loudden.

Alternativ 2 innefattar projektering och byggande med därtill hörande kostnader. Sannolikt krävs också någon form av tillstånd/anmälan enligt miljöbalken.

Snösmältningsalternativet (3) är det man, i första hand, vill jobba vidare med. Praktiskt innebär metoden att snö tippas ner på en pråm och blandas med vatten varefter smältningen påbörjas. Smältvattnet renas inledningsvis genom att tyngre partiklar sedimenteras och olja avskiljs i oljeavskiljare. Innan utsläpp till recipient passerar vattnet sedan ett sandfilter som kan betraktas som ett andra reningssteg.

Förutom att följa upp funktionen hos den etablerade anläggningen i Oslo krävs ett antal utredningar t.ex. om varifrån värmen kan hämtas, miljövinster, ekonomi med mera. Anläggningen bedöms också kräva tillstånd enligt miljöbalken vilket är en ganska lång process i sig. Denna utvärderings- och utredningstid är bakgrunden till att dispens söks för sex vintrar. Enligt Hamnens uppfattning är det med den valda inriktningen inte ekonomiskt försvarbart att nu gå vidare med att anpassa deponiytor enligt alternativ 2.

Miljöförvaltningens synpunkter

Ett antal utredningar har gjorts genom åren, såväl av Hamnen som av stadens trafikkontor, för att dels bedöma miljöbelastningen av snödumpning i vatten och dels finna möjliga alternativa sätt att omhänderta snön. Omhändertagande genom en kombination av landdeponi/snökylalager och en viss del sjödumpning har diskuterats. Bristen på/konkurrensen om tillgänglig mark utgör den stora svårigheten när det gäller att hitta deponiplatser. Föreslaget snökylalager i Värtan avvisades på grund av bostadsplaner och ansågs heller inte ekonomiskt försvarbart.

Förvaltningen har i tidigare dispensärenden tagit del av de åtgärder som Hamnen redan genomfört. Hamnområdena är karterade och indelade i angelägenhetsgrad för snöröjning. Vidare är Hamnens ambition att snabbt omhänderta snön vilket innebär att mindre mängd föroreningar riskerar tillföras snön. Iordningsställd snötipp på land kan omhänderta ca 45 000 m³ snö från Värtahamnen/Frihamnen och Loudden.

MILJÖBELASTNING

Snön som tippas i vattnet kan betraktas som fruset dagvatten som, om temperaturen varit över nollpunkten, skulle ha tillförts sjöar (separerade avloppssystem) eller avloppsreningsverk (kombinerade avloppssystem). För hamnens del avrinner hela volymen till recipient.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har yttrat sig ett antal gånger, senast i september i år, i ärenden avseende dispens för sjödumpning av snö. Dispenserna har avsett stadens eller hamnens behov. I dessa ärenden har bedömningen, mot bakgrund av behovet av bortforsling för att säkerställa samhällets funktion och svårigheterna att hitta platser för landdeponier, varit att den belastning recipienten utsätts för genom snötippning är acceptabel.

De utredningar som Hamnen nu presenterar styrker denna tidigare bedömning och det är också värt att notera att under huvuddelen av vintrarna sker inte snötippning i den

omfattning som dispensen medger varför tillförseln till recipienten genom snö, i ett längre perspektiv, blir mindre.

Det material avseende recipientpåverkan som Hamnen presenterar är i linje med den uppfattning miljöförvaltningen tidigare fört fram – att alla undersökningar av denna typ mycket osäkra då mängden föroreningar och föroreningsinnehållet i snö och dagvatten kan förväntas variera utifrån vinterns väderförhållanden. Utvärderingen av analysresultaten är också problematisk.

SLUTSATS

Även om dumpning av snö inte har någon stor påverkan på recipienten bör strävan vara att det så långt möjligt ska undvikas. All dumpning tillför, i varierande omfattning beroende på varifrån snön kommer, oönskade ämnen till recipienten. För anläggningar i innerstaden, liksom för snö från stadens gatunät, är det mycket svårt att hitta ytor för att lägga upp snön. Anläggningar för att rena snön, på sätt som Hamnen redovisat i ansökan, är därför mycket välkomna. Miljöförvaltningens uppfattning är att de utredningar mm som Hamnen avser genomföra bör ske i samråd/samarbete med stadens trafikkontor.

Förvaltningen tillstyrker att Hamnen ges dispens för dumpning av 100 000 m³ snö årligen. Tiden bör dock begränsas så att den sammanfaller med den dispens som redan meddelats för stadens behov, dvs. till 1 maj 2013.

Slut

Bilagor

Bilaga 1	Hamnens dispensansökan (ej bilagor)
Bilaga 2	Miljöregnskap för snösmelteanlägg utvecklet av NCC